

වෙබ් මාධ්‍යවේදීන්ගේ සංගමය
තොழිල්මුතා ප්‍රාග්ධනය මහජන ආම්ප්‍ර
Professional Web Journalist Association

වෙබ් මාධ්‍ය ආචාරකරණ සංග්‍රහය

නැ දි න් වී ම

වෙබ් ප්‍රාග්ධන සංගමය යන්න සම්පූර්ණයෙන්ම මාර්ගගතව, අන්තර්ජාලයෙහි ලෝක ව්‍යාප්ත ජාලය තුළින් පාඨ, ජායාරූප, ගබඳ ගොනු සහ වේඩියෝ යනාදිය මහජනතාව වෙත සම්පූර්ණය කිරීම අරමුණු කරගනිමින්, තහි පුද්ගල හෝ සාමූහික පිරිසකගේ භාවිතය හරහා සිදුකෙරෙන සහ්තිවේදන ක්‍රියාවලියක් වශයෙන් අර්ථ තිර්පතනය කෙරෙනු ලැබේ.

අනිතයේ සිට ප්‍රවාහන්, කාලීන සිදුවීම්, වෙනත් දැනුම සහ තොරතුරු ජ්‍යෙන්තාව වෙත සම්පූර්ණ කරන ලද්දේ මුදුන මාධ්‍ය සහ විද්‍යුත් මාධ්‍ය මගිනි. එහෙත් අද වන විට එම කාර්ය සිදු කිරීමේ වඩාත් ප්‍රව්‍යිත කුමය වී ඇත්තේ තාක්ෂණය හා මුසුව සයිබර් අවකාශය ඔස්සේ දැනුම සහ තොරතුරු ලබා දීමයි.

මෙය විද්‍යුත් ප්‍රව්‍යිත ලෙසද හඳුන්වාදිය හැකිය.

පහත ආචාරකරණ සංග්‍රහය තුළින් වෙබ් මාධ්‍යවේදන යනුවෙන් එන වඩාත් පොදුවේ පිළිගත් ව්‍යවහාරය භාවිත කෙරෙන අතර එයට ඉහත අර්ථ දැක්වීම් හරහා වෙබ් මාධ්‍ය වශයෙන් හැඳින්වෙන සහ එකී මාධ්‍ය වර්ගීකරණය යටතට ගැනෙන ඕනෑම භාවිතයක් ඇතුළත් වනු ඇත.

මෙම ආචාරකරණ සංග්‍රහය මුදුන, විද්‍යුත් හෝ වෙබ් යනාදි ඕනෑම මාධ්‍ය ක්‍රියාවලියක ආචාරකරණ මුදුන කරගත් භාවිතය සහතික කරන්නා වූ ප්‍රධානතම උපකළුපනය පදනම් කරගෙන ගොඩනගැනී ඇත.

මහජනතාව වෙනුවෙන් සත්‍යය තිරාවරණය කිරීම සහ තමන් වටා ගොඩනගැනීනාවූ සිදුවීම් පිළිබඳව, අදාළ සිදුවීම්වලින් ඔහුට/ඇයට ඇතිවිය හැකි බලපෑම පිළිබඳව සහ ගුණාත්මක පිටත පැවත්මක සාමූහික සන්දර්භය වන ඔහු/ඇය පිටත්වන සමාජයට එවත් සිදුවීම්වලින් ඇතිවිය හැකි බලපෑම පිළිබඳව සැබැස තොරතුරු දැනගැනීම පිළිස මහජනතාවට අවකාශය සරලසීම ඉහත කි ඕනෑම ජ්‍යෙන්ත ප්‍රාග්ධනයක කාර්යහාරය වේ යන්න එකී උපකළුපනයයි.

1. කෙටි භාවිතයන්

වෙබ් මාධ්‍යවේදය සඳහා වන ආචාරයේම සංග්‍රහය යන නමින් වන මෙම ලේඛනය භාවිතයේ පහසුව පිණිස, මින් ඉදිරියට, වෙබ් මාධ්‍ය ආචාරයේම යනුවෙන් ව්‍යවහාර කෙරෙනු ඇත. (විද්‍යුත් ප්‍රවත්පන් ආචාරයේම)

2. වගකීම්

පහත වෙබ් මාධ්‍ය ආචාරයේම වෙත අනුකූල වීමේ මූලික වගකීම වෙබ් අඩවි සහ සියලු ආකාර ලිපි, විශේෂාංග, ප්‍රවාත්ති, තොරතුරු, ජායාරුපි, හඩු පට සහ විභියෝ යන මේවා සපයන සියලුම පුද්ගලයන් වෙත පැවතේ.

එසේම එවැනි ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සංවිධාන සහ සමුහයන් වෙතද, කාලීන සහ ඇතිවන්නාවූ සිදුවීම් සම්බන්ධයෙන් මහජන අවබෝධය ඇතිකිරීම, සංවාදයන් ගොඩනැගීම සහ ඒවා පිළිබඳ තොරතුරු, දැනුම හා ප්‍රවාත්ති බෙදාහැරීම සිය මූලික අරමුණ කරගත් ප්‍රවාත්තිමය වෙබ් අඩවි ද මෙම ආචාරයේම වෙත අනුකූල වීමට එකසේ වගකීම දරනු ලැබේ.

එසේම දෙන ලද ඕනෑම අවස්ථාවක එවැනි වෙබ් අඩවිවල පවතින තොරතුරු සම්බන්ධයෙන් ඒවායේ නිතිමය හිමිකාරීත්වය දරන්නන්, කතාවරු සහ/හෝ එවැනි වෙබ් අඩවිවල පරිපාලක කාර්යය (web Admin) සිදුකරන්නන් විසින් මුළුමනින්ම වගකීව යුතුය. එවැනි වෙබ් අඩවියක් වෙත තම නමින් යුතුව එක්කරන්නාවූ ඕනෑම ආකාරයක අන්තර්ගතයක් සම්බන්ධයෙන් වන වගකීම අදාළ මාධ්‍යයෙහි සංස්කාරකවරයා/ප්‍රකාශකවරයා (web Admin) /හිමිකරු යන මේ අය විසින් ද දැරිය යුතුවේ.

3. තොරතුරු සහ ප්‍රවත්ති වාර්තාකරණය

ඉලෙක්ට්‍රොනික සහ මූලික යන දෙයාකාරයේම මාධ්‍ය සමග සන්සන්දනාත්මකව බලන කළ වෙබ් ප්‍රවේශයන් හරහා තොරතුරු වාර්තාකිරීම යනු අසාමාන්‍ය තරමේ වේගයක් යුත් කාර්යක්‍රම යන්න පොදුවේ පිළිගැනීමේ.

ඉලෙක්න්ම, තුළේලිය දේශසීමා බාධක ඉක්මවා යන්නටත් එතැනින්ද තොනැවති උසස් තාක්ෂණික ක්‍රියාදාමයන් හරහා සිය අදාළත්වය ඉහළ නංවාගන්නටත් සමත්වූ සන්නිවේදන ව්‍යුහයන්ගෙන් සමන්විතව විශ්ව ගම්මානයක් බවට පත්වූ ලේඛය තුළ වඩාත් වේගයෙන් සහ සියලුළන්ටම ප්‍රථමයෙන් තොරතුරු සහ ප්‍රවත්ති ලබාදෙන්නා බවට පත්වීමේ තරගයක්ද ජනමාධ්‍ය ආයතන අතර සහ ඒවා අභ්‍යන්තරයෙහි ගොඩනැවී ඇත.

ගෙජ්බුක්, යුටියුතු සහ විවිටර වැනි සෙසු සමාජ මාධ්‍ය භාවිත කරමින් සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයටත් වඩා පුළුල් පැතිරීමක් අත්පත් කරගැනීමේ අමතර හැකියාව ද වෙබ් ජනමාධ්‍ය සතුව ඇත. වෙබ් මාධ්‍ය සතු මෙම ගුණාංග මතින් නිරමාණය කෙරෙනුයේ කිසියම් අන්තර්ගතයක් වෙබ් මාධ්‍යයක් වෙත එක් කරන ඕනෑම ජනමාධ්‍යවේදීයෙකුගේ පාලනයෙන් ගිලියි යාහැකි ආකාරයේ තත්ත්වයකි.

වෙබ් මාධ්‍ය භාවිතය තුළ මෙතරම් තරගකාරී සහ පාලනය කළ තොනැකි තරම් වේගයෙන් වෙනස්වෙන සුළු ස්වභාවයක් පවතින බව සත්‍ය වුවද ස්වභාවිතය පරිදි අන්තර්ජාලයේ සැරිසරන්නන් වන සමාජය සහ මහජනතාව වෙත වෙබ් ජනමාධ්‍යවේදීන්/වේදීනියන් විසින් දැරිය යුතු වගකීම අඩවිමට එක් ස්වභාවය හේතුවන බවක් එයින් අදහස් තොවේ.

වෙබ් මාධ්‍ය වෙත එක් කෙරෙනු ලබන අන්තර්ගතයන් ඕනෑම අවස්ථාවක අනාපේක්ෂිත තරම් පැතිර යාභැකි වීමේ ගුණය යනු වෙබ් ජනමාධ්‍යවේදීන්/ වේදිනියන්ට තම තමන්ගේ වෙබ් අඩවි තුළ ප්‍රකාශ කරනු ලබන කාරණා සම්බන්ධයෙන් වඩාත් බරපතල ලෙස සිතන්නටත් වගකීම ගන්නටත් හේතුවක්මය.

වෙබ් මාධ්‍ය භාවිතයෙහි නියැලීම සිදුවිය යුත්තේ මෙකි සියලු කාරණයන් නිසි අවධානයට ලක්කිරීමෙන් අනුතුරුවය.

3.1. ප්‍රවෘත්ති සහ තොරතුරු එක්රසේකිරීම.

3.1.1. නව තොරතුරු, ප්‍රවෘත්ති, විශේෂාංග හෝ තොරතුරු මූලාශ්‍ර යන මේවා පුද්ගලයෙකුගෙන්, සමුහයකින් හෝ සංවිධානයකින් ලබා ගැනීමේ බලාපාරොත්තුවෙන් කිසිදු වෙබ් ජනමාධ්‍යවේදීයෙකු/වේදිනියක යම් පුද්ගලයෙකුගේ, සමුහයකගේ හෝ ආයතනයක කිරීතිනාමය පළදු කරන්නේ යැයි ඔවුනට බිය ඇතිකිරීම, බලකිරීම හෝ යම්කිසි ආකාරයක තරජනයන් සිදුකිරීම යන ක්‍රියාකාරකම්වලට සම්බන්ධ නොවිය යුතුය.

3.1.2. කිසියම් තොරතුරක් හෝ ප්‍රවෘත්තියක් හෝ සපයන ලද මූලාශ්‍රමය පුද්ගලයෙකුගේ අනන්තතාවය හෙළිකිරීමෙන් එම පුද්ගලයට සංශ්‍රේෂු හෝ වකුව භානියක් ඇති නොවන අවස්ථාවක දී ද, ඔහුගේ/ඇයගේ පවුලට, එයින් ඔහුගෙන්/ඇයගෙන් යැපෙන්නන්ට, සම්පූර්ණ පුද්ගලයන්ට හෝ වෘත්තීයමය සගයනට යන මේ අයට භානියක් ඇති නොවන්නාවූ අවස්ථාවකදී ද, සිය අනන්තතාවය හෙළි නොකරන්නයි අදාළ මූලාශ්‍රගත පුද්ගලයා විසින් විශේෂයෙන් ඉල්ලීමක් කර නොමැති අවස්ථාවකදී ද යන මෙම සියලු අවස්ථාවන්හිදී පළ කෙරෙන තොරතුර හෝ ප්‍රවෘත්තිය සම්බන්ධයෙන් මූලාශ්‍රය කවරක් ද යනවග දැක්විය යුතුය.

3.1.3. ඕනෑම ආකාරයක තොරතුරක්, ප්‍රවෘත්තියක් හෝ ප්‍රවෘත්තීමය විශේෂාංගයක්, ජායාරුප ද ඇතුළුව මහජනතාවට ප්‍රවේශ විය නැති පරිදි ප්‍රකාශ කෙරෙන අවස්ථාවක එය සිදුකළ යුත්තේ අදාළ පළකිරීමෙහි අන්තර්ගතයෙහි නිරවද්‍යතාවය පිළිබඳ විවිධ කෝණයන්ගෙන් සලකා බැලීමෙන් අනුතුරුවය.

යම් හෙයකින් එවැනි සලකා බැලීමක් කළ නොහැකි අවස්ථාවක් පැමිණියේ නම් එහිදී අදාළ වෙබ් මාධ්‍යයෙහි සංස්කාරකවරයා/ප්‍රකාශකවරයා (web admin)/හෝ හිමිකරු යන මේ අය අතරින් යමෙක් අදාළ අන්තර්ගතයෙහි මූලාශ්‍රයේ වලංගුතාවය පිළිබඳ සහතික වියයුතු අතර පළ කෙරෙන්නේ කවරක්ද එය පිළිබඳ පූර්ණ වගකීම ද දැරිය යුතුය.

3.1.4 උප්‍රටා ගැනීමක් සිදුකරන අවස්ථාවකදී එහි මුල් හිමිකරිත්වයට නිසි තැන ලබා දිය යුතුය.

3.2. දේශී, අඩුපාඩු සහ නිවැරදිකිරීම්.

3.2.1. මහජනතාවට ප්‍රවේශ වියහැකි පරිදි ප්‍රසිද්ධ කරන ලද කිසියම් අන්තර්ගතයක යම් දේශීයක් හෝ අඩුපාඩුවක් දුටුවේද, මුල් පළකිරීම නැවත සකස්කරනු වෙනුවට පරිදිලකයන්ගේ අවධානයට යොමුවන පරිදි, අදාළ වරද සම්බන්ධයෙන් පරිදිලකයන්ගෙන් සමාව ඉල්ලා සිටීමේ නිවේදනයක් ද සහිතව, දෙවැනි අන්තර්ගතයක් පළකරන්නට වහාම කටයුතු කරන්නට ද වෙබ් මාධ්‍යයෙහි සංස්කාරකවරයා/ප්‍රකාශකවරයා/හෝ පරිපාලකවරයා යන මේ අය අතරින් යමෙක් කටයුතු කළ යුතුය. පළකිරීමක වන කිසියම් දේශීයක් හෝ අඩුපාඩුවක් නිවැරදිකිරීමෙහිලා ප්‍රථමයෙන් එවැනි වරදක් සිදුව ඇති බව ඉහත සඳහන් අය විසින් පිළිගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

3.2.2. යම්කිසි දොශයක් හෝ අඩුපාඩුවක් සිදුව ඇත්තේද, එම වරද අගතියට පත් යම් පාර්ශ්වයක් විසින් සංස්කාරකවරයා/ප්‍රකාශකවරයා/හෝ පරිපාලකවරයා යන මේ අය අතරින් යමෙකුගේ අවධානයට ලක්කරන ලද අවස්ථාවක, එම වෙබ් මාධ්‍ය හරහාම තමන් වෙනුවෙන් කරුණු දැක්වීමට එකි අගතියට පත් පාර්ශ්වයට ඇති අයිතිය පිළිගන්නට ඔවුන් විසින් කටයුතු කළ යුතුය.

එසේම එවැනි අවස්ථාවක, මූල් පළකිරීම සඳහා දෙන ලද ප්‍රමුඛතාවයට එලෙසින්ම සමාන ප්‍රමුඛතාවයක් දෙමින් අගතියට පත් පාර්ශ්වයේ කරුණු දැක්වීමද ප්‍රසිද්ධ කරන්නට කටයුතු කළ යුතුය. (මෙම නිවැරදි කිරීම ප්‍රමුඛ ප්‍රවතක් ලෙස වාර්තා කළ යුතුය)

4. මූලාශ්‍යන්හි විශ්වසනීයන්වය.

තොරතුරු ලබාදෙන කිසියම් පුද්ගලයෙකු විසින් සිය රහස්‍යහාවය සහ ආරක්ෂාව සහතික කර දෙන්නායි විශේෂයෙන් ඉල්ලා සිටින ලද අවස්ථාවක වෙබ් මාධ්‍යයෙහි සංස්කාරකවරයා/ප්‍රකාශකවරයා/හෝ පරිපාලකවරයා ද අන්තර්ජාලය පදනම් කරගෙන ජනමාධ්‍ය හාවිතයෙහි නිරත සියලු වෙබ් ජනමාධ්‍යවේදීන්/වේදිතියන් ද අදාළ පුද්ගලයාගේ රහස්‍යහාවය හා ආරක්ෂාව සහතික කිරීමට යුතුකම අතින් ද සඳාරවාරමය හරයන් අතින්ද බැඳී සිටී.

5. වාර්තාකරණයෙහි සමාජ වගවීම.

5.1. දාමරික ක්‍රියාකාරකම්, ප්‍රවෙශ්‍ය ක්‍රියා, මත්ද්‍රව්‍ය සම්බන්ධ වැරදි, කුරුත්වයන්, පර්‍යිඩ්‍යාකාම ක්‍රියාවන්, කාමය මුල්කරගත් දාමරිකකම්, ව්‍යාහිවාරයන්, ලමා අපවාර සහ ලමයින්ට අයුලිලකම් පැම වැනි සමාජය කුළ ප්‍රකම්පනයන් ජනිත කළ හැකි, හැරීම අතින් වේදනාකාරී හෝ එවැනි සිද්ධියකට ගොදුරු වූ කිසියම් හෝ පුද්ගලයෙකුගේ රහස්‍යත්වය හානි විය හැකි අවස්ථාවක තොරතුරු වාර්තාකිරීමේදී විශේෂයෙන් සැලකිලිමත් විය යුතුය. එවැනි සිදුවීමක් ආග්‍රිතව වාර්තාකරණයේ වගකීම් ජනතාව වෙත ඉටුවීය යුත්තේ කරුණු හෝ මත පළකිරීම්, ණයාරුප පළකිරීම්, සහ රුප සටහන් ආදිය පළකිරීම උවිත සංවේදිතාවයක් සහ රහස්‍යත්වය නඩත්තුවන පරිදිදෙන්ය.

5.2. වෙබ් සංස්කාරකවරයෙකු, ප්‍රකාශකවරයෙකු, පරිපාලකවරයෙකු හෝ ඕනෑම ආකාරයක වෙබ් ජනමාධ්‍යයක සේවයෙහි යෙදෙන ජනමාධ්‍යවේදීයෙකු/වේදිනයෙක දැනුවත්ව, සිතාමතා, අපරික්ෂාකාරී තොසැලකිලිමත්හාවයෙන් හෝ අනවානයෙන් ක්‍රියාකිරීමෙන් පළ කරන වාර්තා හරහා ජනවාරික හෝ ආගමික සංකුලතා ඇතිකිරීමට, ද්වේශයන් හෝ ප්‍රවෙශ්‍ය ක්‍රියා ඇතිකිරීමට හෝ ඇතිව තිබෙන එවැනි තත්ත්වයක් වැඩිහිටුවු වීමට හේතුවන ලෙස කටයුතු නොකළ යුත්තේය.

5.2.1. වෙබ් සංස්කාරකවරයෙකු, ප්‍රකාශකවරයෙකු, පරිපාලකවරයෙකු හෝ ඕනෑම ආකාරයක වෙබ් ජනමාධ්‍යයක සේවයෙහි යෙදෙන ජනමාධ්‍යවේදීයෙකු/වේදිනයෙක යම් පුද්ගලයෙකුගේ ජනවර්ගය, ගැරීර වර්ණය, ආගම, ස්ත්‍රී පුරුෂහාවය, ලිංගිකත්වය, ගාරීරික හෝ මානසික රෝගයක් හෝ අඛලතාවයක් සම්බන්ධයෙන් අගතිගාමීව හෝ අවමන් සහගතව සඳහන්කිරීම නොකළ යුතුය. එසේම යමෙකුගේ ජනවර්ගය, කුලය, ලිංගික අනන්තතාවය, ගාරීරික හෝ මානසික රෝගයක් හෝ අඛලතාවයක් යන මේ කිසිවක් සම්බන්ධයෙන් වාර්තා කරන ප්‍රවාත්තියට හෝ විශේෂාංගයට සංඝුවම අදාළ වන අවස්ථාවක හැර අන් කිසිදු අවස්ථාවක සඳහන් නොකළ යුතුය.

5.3. වාණිජ ආයතනයන්හි මූල්‍යය ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් හෝ මූල්‍ය හෝ මූල්‍ය නොවන කාරණා සම්බන්ධයෙන් යමෙකුගේ පුද්ගලික සහ පොදුගැලීකත්වය සම්බන්ධ තොරතුරු යම් වෙති සංස්කාරකවරයෙකු, ප්‍රකාශකවරයෙකු, පරිපාලකවරයෙකු හෝ ඕනෑම ආකාරයක වෙති ජනමාධ්‍යයක සේවයෙහි යෙදෙන ජනමාධ්‍යවේදියෙකු/වේදිනියෙකු සතුව තිබෙන්නේද කිසිම අවස්ථාවක එකී තොරතුරු අදාළ වෙති ජනමාධ්‍යවේදියාගේ පුද්ගලික වාසිය හෝ ලාභ ඉපසිම පිළිස යොදාගැනීම නොකළ යුතුය.

5.4. වෙති සංස්කාරකවරයෙකු, ප්‍රකාශකවරයෙකු, පරිපාලකවරයෙකු හෝ ඕනෑම ආකාරයක වෙති මාධ්‍යයක සේවයෙහි යෙදෙන ජනමාධ්‍යවේදින්/වේදිනියන් යන සියල්ලන්ම හඳුසි අනතුරු, රිය අනතුරු සහ පැහැරගෙන යාම් සම්බන්ධ පුවත් වාර්තාකිරීමේදී යොදා ගන්නා ඡායාරූප සහ විඩියෝ පට මහජන හිතියට හා පිළිකුලට හාජනය නොවන සහ සංස්කරණයකින් තොරව පල කිරීමෙන් වැළකිය යුතු අතර හාඡා හාවිතය සම්බන්ධයෙන් ද විශේෂයෙන් සැලකිලිමත් විය යුතුය.

6. පුද්ගල සහ පොදුගැලීක රහස්‍යන්වය.

යම් පුද්ගලයෙකුගේ රහස්‍යන්වයට කිසිදු හෝ ආකාරයකින් හානිවන ආකාරයේ පාය, දෘස්‍ය මාධ්‍ය, සහ රුප සටහන් ආදිය හාවිත නොවය යුත්තේන්ය.

6.1. පළමුයින් සහ බාලවයස්කරුවන් සම්බන්ධ කාරණා සම්බන්ධයෙන් ප්‍රවාන්ති හෝ විශේෂාංග වාර්තාකිරීමේදී පිළිගත් අවාරධර්ම පද්ධතියකට යටත්ව වෙති සංස්කාරකවරයෙකු, ප්‍රකාශකවරයෙකු, පරිපාලකවරයෙකු හෝ ඕනෑම ආකාරයක වෙති ජනමාධ්‍යයක සේවයෙහි යෙදෙන ජනමාධ්‍යවේදින් යන මේ සියල්ලන්ම සිය වෘත්තිය ගරුත්වය සම්බන්ධයෙන් තිසි සැලකිල්ලකින් සිටිය යුතු අතර පොදු සමාජයේදී ඔහුගේ/ඇයගේ විශ්වාසනීයන්වයට හෝ ගරුත්වයට හානි පමුණුවන, එසේන් තැනෙහාත් පොදුවේ මාධ්‍ය වෘත්තියෙහි ගරුත්වයට හානි පමුණුවන ආකාරයේ හැසිරීම්වලින් වැළකි සිටිය යුතුය.

7. වෙති මාධ්‍ය ආශ්‍රිත පුද්ගලයන්ගේ වර්යාව.

වෙති සංස්කාරකවරයෙකු, ප්‍රකාශකවරයෙකු, පරිපාලකවරයෙකු හෝ ඕනෑම ආකාරයක වෙති ජනමාධ්‍යයක සේවයෙහි යෙදෙන ජනමාධ්‍යවේදින්/වේදිනියන් යන මේ සියල්ලන්ම සිය වෘත්තිය ගරුත්වය සම්බන්ධයෙන් තිසි සැලකිල්ලකින් සිටිය යුතු අතර පොදු සමාජයේදී ඔහුගේ/ඇයගේ විශ්වාසනීයන්වයට හෝ ගරුත්වයට හානි පමුණුවන, එසේන් තැනෙහාත් පොදුවේ මාධ්‍ය වෘත්තියෙහි ගරුත්වයට හානි පමුණුවන ආකාරයේ හැසිරීම්වලින් වැළකි සිටිය යුතුය.

8. මහජන අනිලාජනන් ආරක්ෂාකර පවත්වාගෙන යාම.

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, යහපාලනය, වාර්ගික සහ ආගමික සහත්වනය, සාමය සහ පරිසරය, අදහස් ප්‍රකාශකිරීමේ නිදහස, සහ මිනිසුන්ගේ සියලුම මානව අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂාකිරීමෙහි ද, පුද්ගල කණ්ඩායම්, ප්‍රජාවන් සහ පොදු සමාජයට සංස්කරණය හෝ වෙතුව හානි පැමුණුවිය හැකි සිදුවීම් හෝ ගැටලු පිළිබඳ මහජනතාව නිරන්තරයෙන් දැනුවත්කිරීමෙහිද, දේවීජ සහගත හැසිරීම් ජනිත කරන ආකාරයේ ක්‍රියාකාරීත්වයන්, වාර්ගික හෝ ආගමික ගැටුම්වල පෙළඳවීම් උත්සාහයන්, අපරාධ, දුෂණ ක්‍රියාවන්, පරිපාලන යාන්ත්‍රණයන්හි අයරා ක්‍රියාවන් බරපතල ආකර්ෂණීය වැරදි ක්‍රියාවන්ද හදුනාගනීම්න් එවා අනාවරණයකිරීමෙහි ද නිරතවීම මහජන අනිලාජනන් ආරක්ෂාකිරීමෙහිලා මැදිහත්වය හැකි ආකාරය වශයෙන් පිළිගැනීනු ඇත.